

Týždeň od 11. do 17. júna

BOŽIA PEČAŤ A ZNAMENIE ŠELMY (II.)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zj 12,6.14; Dan 7,25; 2Tes 2,3.4; 5Moj 6,8; 5Moj 11,18; 2Moj 20,8–11

ÚVODNÝ TEXT

2A videl som iného anjela, ktorý vystupoval od východu slnka a mal pečať živého Boha. Mohutným hlasom zavolať na štyroch anjelov, ktorí dostali moc škodiť zemi a moru: ³„Neškodte zemi, ani moru, ani stromom, kým neoznačíme pečatou na čelách sluhov nášho Boha.“ (Zj 7,2.3)

V pätnástom storočí bolo údolie Piemont v Alpách na severe Talianska domovom valdenských, ľudu odhodlaného zostať verný svojmu chápaniu Biblie. V dôsledku neochvejnej vernosti Kristovi boli kruto prenasledovaní. V roku 1488 boli valdenskí v údolí Loyse brutálne vraždení rímskou cirkvou pre ich vieru.

Ďalšia vlna prenasledovania prišla v sedemnástom storočí, keď savojský vojvoda poslal na ich územie armádu s osemtisíc vojakmi a požadoval, aby miestni obyvatelia ubytovali jeho jednotky vo svojich domovoch. Urobili, o čo žiadali, ale bola to lešť. Tento postup mal vojakom poskytnúť ľahký prístup k obetiam. Dňa 24. apríla 1655 o štvrtej ráno bol daný signál na začatie masakry. Tentoraz bol počet obetí viac ako štyritisíc. Záznam o tejto udalosti je ťažké čítať ešte aj dnes.

História sa, žiaľ, opakuje. Proroctvo o „znamení šelmy“ hovorí o poslednom článku v bezbožnom reťazci náboženského prenasledovania, ktorý sa tiahne od vekov. Tak ako pri mnohých udalostiach v minulosti, aj tento tlak v závere dejín bude chcieť každého prinútiť, aby sa prispôbil určitému učeniu a vyžadovanému spôsobu uctievania. Ako vždy, aj v závere dejín bude mať Boh ľudí, ktorí sa tomuto tlaku nepodvolia.

OSNOVA LEKCIE

Táto lekcia nadväzuje na študijnú tému minulého týždňa, ktorá sa týkala vernosti Bohu v závere dejín. Tentokrát sa bližšie pozrieme na prorocký výhľad, ktorý ukazuje na polarizáciu sveta – príde deň, keď sa bude musieť každý rozhodnúť, komu bude slúžiť.

- Zj 12,6.14; 13,5: Proroctvo o storočiach vzbury proti Bohu (nedeľa)
- 2Tes 2,3.4.8–12: Božie varovanie pred odpadnutím (pondelok)
- Zj 17,12–14: Satanova záverečná stratégia (utorok)
- Zj 13,16.17; 14,9.12: Znamenie šelmy – koho budeme uctievať? (streda)
- 2Moj 20,8–11: Sobota ako viditeľný prejav vernosti Bohu (štvrtok)

SMRTEĽNÁ RANA

[Šelma] dostala ústa, aby hovorila veľké veci a rúhania a mala moc pôsobiť štyridsaťdva mesiacov. (Zj 13,5)

⁶Žena utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, aby ju tam živilí tisícdvostonošešdesiat dní. ... ¹⁴Ale tej žene boli dané dve krídla veľkého orla, aby mohla letieť do pustatiny na svoje miesto, kde skrytá pred hadom bude živená čas a časy a pol času. (Zj 12,6.14)

Bude hovoriť slová proti Najvyššiemu, bude sužovať svätých Najvyššieho, bude sa pokúšať zmeniť posvätné obdobia a predpisy. Do jeho ruky budú vydaní na čas a časy a polovicu času. (Dan 7,25)

Ako sme už študovali, mocnosti predstavené šelmami v Zjavení 13 a 14 ukazujú na celosvetový systém falošného uctievania. Podme sa na to pozrieť podrobnejšie.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o úvodných textoch (Zj 13,5; Zj 12,6.14 a Dan 7,25). Ako dlho bude opísaná mocnosť vládnuť a presadzovať svoje náboženské požiadavky? O čo všetko sa bude usilovať? S akým výsledkom?

Šelma bude vo svojej činnosti pokračovať počas predpovedaného dejinného obdobia. V symbolických časových prorockých rokoch sa prorocký deň rovná doslovnému roku. V 4Moj 14,34 čítame: „rok sa bude počítať za deň“ – pričom uplatňujeme biblickú zásadu počítania dňa za rok. Boh opäť hovorí: „Určil som ti vždy jeden deň za jeden rok.“ (Ezech 4,6) Tento princíp sa opakovane ukázal byť presný pri výklade biblických časových prorockých rokov, ako napríklad sedemdesiat týždňov v Dan 9,24–27. Keď vezmeme časové obdobie uvedené v Zj 13,5 (42 mesiacov) a budeme počítať s tridsiatimi dňami v mesiaci, dostaneme 1260 prorockých dní alebo 1260 doslovných rokov. (Staroveké kalendáre mali pravidelne 360 dní v roku.)

V štvrtom storočí rímsky cisár Konštantín legalizoval kresťanstvo v celej ríši. Keď v roku 330 presunul svoje hlavné mesto do Byzancie, aby zjednotil východnú a západnú časť svojej ríše, v Ríme to zanechalo vodcovské vákuum. Túto prázdnotu zaplnil pápež, ktorý vďaka tomu získal veľkú autoritu. Stal sa nielen mocným náboženským vodcom, ale aj politickou silou, s ktorou bolo treba v Európe počítať. V roku 538 Justinián, pohanský rímsky cisár, oficiálne udelil rímskemu biskupovi úlohu obrancu viery. Stredoveká cirkev mala veľký vplyv od roku 538 do roku 1798, vrátane hrozného prenasledovania, ktoré sa spomínalo v úvode lekcie. Napoleonov generál Louis Berthier vzal pápeža do zajatia v roku 1798, čím sa presne naplnilo biblické proroctvo.

Po strastiplnom putovaní sa pápež pod dohľadom Berthiera dostal až do Valencie, kde šesť týždňov po svojom príchode Pius VI. zomrel. Smrť pápeža zasadila politickej moci Vatikánu veľkú ranu, ale podľa Zj 13,12 sa smrteľná rana zahojila a svet o tejto moci neskôr počul oveľa viac.

- **Uvažuj o tom, aké úžasné sú biblické proroctvá a ako nám odhaľujú Božie poznanie budúcich udalostí. Čo to hovorí o Bohu? Prečo môžeme dôverovať Pánovým zaslúbeniam, dokonca aj tým, ktoré ešte nevidíme naplnené?**

APLIKÁCIA

ODPADNUTIE

³Nech vás nikto nezvedie nijakým spôsobom. Ved' najprv musí nastať odpadnutie od Boha a zjaví sa človek nepravosti, syn zatratenia, ⁴ktorý sa protiví a povyšuje nad všetko, čo nesie Božie meno alebo je predmetom úcty, a to tak, že sa posadí do Božieho chrámu a bude sa vydávať za Boha. ... ⁸A potom sa zjaví ten bezbožník, ktorého Pán Ježiš zahubí dychom svojich úst a zničí svojím slávnym príchodom; ⁹toho, čo príde pôsobením satana s celou jeho mocou, znameniami a lživými zázrakmi, ¹⁰a všemožnou nepravosťou bude vzdzať tých, čo hynú, pretože neprijali lásku k pravde, aby boli spasení. ¹¹Preto Boh na nich zosiela moc bludu, aby uverili lži ¹²a boli odsúdení všetci, čo neverili pravde, ale si obľúbili nepravosť. (2Tes 2,3.4.8–12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Čo Pavol na základe úvodného textu (2Tes 2,3.4.8–12) predpovedá o posledných dňoch? Aké poznávacie znaky dáva šelme, antikristovskej moci?

Apoštol Pavol varuje kresťanské spoločenstvo pred „odpadnutím“ od pravdy Božieho slova. Znepokojuje ho zárodok odpadlícva, ktorý bol v tom čase už prítomný v ranej cirkvi. Ten počas storočí postupne mohutnel a naplno sa mal ukázať v čase pred druhým príchodom Krista. Do cirkvi sa tak dostalo falošné evanjelium, ktoré bolo prekrútením Božieho slova.

Za týmto odpadnutím stojí satan. On je tým ozajstným „bezbožníkom“ („rušiteľom zákona“), ktorý sa túži povýšiť „nad všetko, čo nesie Božie meno“, a posadí sa „do Božieho chrámu“ (2Tes 2,4). Tento „bezbožník“ však koná prostredníctvom ľudských inštitúcií a cez ne sa snaží dosiahnuť svoje ciele. Spoznávacie charakteristiky opísané u Daniela a v Zjavení odhaľujú, že „malý roh“ z Daniela 7, šelma zo Zjavenia 13 a 14 a „bezbožník“ z 2. Tesaloničanom 2 predstavujú tú istú entitu.

„Porovnanie s Danielovým proroctvom o rúhačskej moci, ktorá nasleduje po moci pohanského Ríma... a s Jánovým obrazným opisom šelmy podobnej leopardovi... odhaľuje mnohé podobnosti medzi týmito tromi opismi (malý roh, moc šelmy a bezzákoný). To nás vedie k záveru, že Daniel, Pavol a Ján hovoria o tej istej moci, ... o pápežstve.“ (7BC 271)

Je mimoriadne dôležité pamätať na to, že biblické proroctvo opisuje systém náboženstva, ktoré sa spreneverilo Božiemu slovu, evanjelium nahradilo ľudskými tradíciami, ktoré ho vzdialili od biblickej pravdy. Boh dáva tieto proroctvá svojim služobníkom z lásky a v snahe pripraviť ľudí na Kristov príchod. Zároveň slúžia ako pokarhanie odpadlícych náboženských organizácií, ktoré sa odchyľili od Božieho slova – to však neznamená, že všetci ľudia v nich sú skazení (pozri Zj 18,4). Toto posolstvo hovorí o systéme, ktorý oklamal milióny ľudí. Hoci sú títo ľudia pomýlení, Kristus ich veľmi miluje. Preto s nimi musíme podľa toho aj zaobchádzať.

APLIKÁCIA ■ „Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. V tom je celý Zákon i Proroci.“ (Mat 7,12). Ako musíme uplatniť tento princíp, keď uvažujeme o šelmách spomínaných v Zjavení 13 a 14?

SATANOVA ZÁVEREČNÁ STRATÉGIA

¹²Desať rohov, ktoré si videl, je desať kráľov, ktorí ešte nedostali kráľovstvo, ale spolu so šelmou dostávajú moc ako králi na jednu hodinu. ¹³Sú jednej mysle a svoju moc i vládu dajú šelme. ¹⁴Budú bojovať proti Baránkovi, ale Baránok nad nimi zvíťazí, lebo on je Pán pánov a Kráľ kráľov; tí, čo sú s ním, sú povolani, vyvoleni a verní. (Zj 17,12–14)

Prieskumy odhaľujú hlbokú nedôveru v štátne inštitúcie a vlády. Milióny ľudí sa pýtajú: „Kde je niekto, kto je morálne spôsobilý viesť svet?“ Proroctvá Zjavenia identifikujú šelmu ako mocnosť, ktorá pod záštitou nábožensko-politickej jednoty bude silou, ktorá bude pravdepodobne plniť túto úlohu.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako Ján v úvodnom texte (Zj 17,12–14) opisuje záverečné scény dejín zeme? Aký kontrast je naznačený v týchto veršoch?

V tejto pasáži Ján uvádza tri dôležité body. (1) Politické mocnosti sú „jednej mysle“ a „svoju moc a autoritu“ dávajú šelme. (2) Toto zoskupenie vedie vojnu proti Baránkovi. (3) V záverečnom pozemnom boji Kristus a Jeho nasledovníci víťazia. Šelma je porazená a Víťazom je Ježiš.

Premýšľal si niekedy nad tým, akú stratégiu by mohol diabol použiť na zjednotenie národov? História sa často opakuje. Cenné naučenia vidíme na rozpade Rímskej ríše. Keď germánske vpády zo severu spustošili západnú Európu, rímsky cisár Konštantín sa priklonil k náboženstvu. Autorita cirkvi spojená s mocou štátu sa stala práve tým nástrojom, ktorý Konštantín potreboval. Neustále posilňovanie posvätnosti nedele v štvrtom storočí bolo vypočítavým politickým a náboženským krokom na zjednotenie ríše v čase krízy. Konštantín chcel, aby sa jeho impérium zjednotilo, a rímska cirkev chcela, aby sa „obrátilo“. Renomovaný historik Arthur Weigall to hovorí jasne: „Cirkev urobila z nedele posvätný deň... hlavne preto, že išlo o každotýždenný sviatok slnka. Zo strany kresťanstva išlo o jasný zámer. Vziať pohanské sviatky, ktoré mali u ľudí obľubu a tradíciu, a dať im kresťanský význam.“ (*The Paganism in Our Christianity*. New York: GP Putnam's Sons, 1928, s. 145)

V čase veľkej krízy, keď je celý svet vystrašený, má strach a prežíva rôzne trápenia, ľudia budú zúfalo túžiť po niekom, kto by im priniesol stabilitu a ochranu. Takto sa často dostávali k moci tyrani v minulosti a nie je dôvod myslieť si, že by sa to už nemohlo opakovať. Podľa proroctva sa niečo podobné udeje aj v čase záverečných udalostí.

Aj keď je ťažké vedieť, ako sa to všetko môže vyvinúť, svet už videl, aké veľké zmeny a ako rýchlo sa môžu uskutočniť. Aj keď nepoznáme podrobnosti o tom, čo príde, musíme byť pripravení na čokoľvek.

■ **Prečo aj v našej spoločnosti mnohí ľudia volajú po ráznom, autoritatívnom vodcovi? V čom spočíva nebezpečenstvo takejto „volby“?**

APLIKÁCIA

ZNAMENIE ŠELMY

¹⁶A pôsobí, že všetci – malí i veľkí, bohatí i chudobní, slobodní i otroci – dostanú znak na pravú ruku alebo na čelo, ¹⁷aby nemohol kupovať ani predávať nikto, kto nemá ako znak meno šelmy alebo číslo jej mena. (Zj 13,16.17)

⁹Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: „Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku... ¹²V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša. (Zj 14,9.12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Porovnaj texty Zj 13,16.17 a Zj 14,9 s veršom Zj 14,12. Kam má byť umiestnené znamenie šelmy? (Pozri aj 5Moj 6,8; 5Moj 11,18.) Ktoré dve vlastnosti odlišujú Boží ľud od tých, ktorí prijímajú znamenie šelmy?

Jedna skupina ľudí uctieva šelmu a druhá dodržiava Božie prikázania (vrátane štvrtého, jediného prikázania, ktoré sa šelma snažila zmeniť) a má vieru v Ježiša. To je základný kontrast. Diabol, ktorý pracuje cez šelmu zo zeme a šelmu z mora, pokúša sa podkopať Božiu autoritu útokom na samotný symbol uctievania pravého Boha – na sobotu. Znak šelmy je umiestnený buď na čele alebo na ruke. Čelo je symbolom mysle, kde sa nachádza svedomie, rozum a úsudok; ruka je naopak symbolom činov a skutkov.

Možno už skôr, ako si vôbec dokážeme predstaviť, nadíde čas, keď budú prijaté zákony obmedzujúce našu náboženskú slobodu. Tí, ktorí svedomito nasledujú Božie slovo a zachovávajú pravú Hospodinovu sobotu, budú označení za odporcov jednoty a dobra spoločnosti.

„Tí, ktorí budú zachovávať biblickú sobotu, budú označení za nepriateľov zákona a poriadku, ktorí podvracajú morálne opory spoločnosti, pôsobia anarchiu, rozvrat a privolávajú na svet Božie tresty. Ich snahy svedomito zachovávať Božie zásady sa budú označovať za tvrdohlavosť a pohrdanie štátnou mocou. Budú ich obviňovať zo sprisahania proti vláde.“ (GC 592; ZTDS 397)

Rímska cirkev tvrdí, že nedela je „znakom“ jej cirkevnej autority. „Samozrejme, že Katolícka cirkev tvrdí, že zmena bola jej dielom... A tento čin je znakom jej cirkevnej moci a autority v náboženských záležitostiach.“ (*The American Catholic Quarterly Review*, január 1883)

Zjavenie predpovedá, že v budúcnosti, v čase medzinárodnej krízy, bude náš svet čeliť nejakému druhu radikálnej politickej, sociálnej, náboženskej a morálnej transformácie, v rámci ktorej sa bude zachovávanie nedele presadzovať a napokon sa stane „znakom šelmy“. Nevieme, ako sa to uskutoční. Písmo nám dáva len veľmi všeobecný náčrt. Vieme však dosť na to, aby sme pochopili, že veľký spor vyvrcholí otázkou koho uctievať – šelmu alebo Stvoriteľa, a že siedmy deň bude hrať ústrednú úlohu.

APLIKÁCIA

- Ľudstvo sa vždy delilo na tých, ktorí stáli na Božej strane a na tých, ktorí stáli na strane Božieho nepriateľa. Prečo nemôže existovať stredná cesta? Na základe čoho môžeš byť ty sám presvedčený, že stojíš na správnej strane?

SOBOTA AKO SKÚŠKA

⁸Pamätaj na sobotný deň, že ho máš svätiti! ⁹Šesť dní budeš pracovať a konať všetku svoju prácu. ¹⁰Siedmy deň je sobota pre Hospodina, tvojho Boha. Nebudeš konať nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, ani tvoja dcéra, ani tvoj sluha, ani tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý je v tvojich bránach. ¹¹Veď Hospodin za šesť dní utvoril nebo a zem, more a všetko, čo je v nich, a v siedmy deň odpočíval. Preto Hospodin požehnal sobotný deň a posvätil ho. (2Moj 20,8–11)

Možno práve teraz sa pripravuje pôda pre budúce prenasledovanie. Dňa 6. júna 2012 vtedajší pápež Benedikt XVI. adresoval naliehavú výzvu viac ako 15 000 ľuďom zhromaždeným na Námestí svätého Petra v Ríme o tom, že nedeľa musí byť pre každého dňom odpočinku, aby ľudia mohli byť slobodní a byť so svojimi rodinami a s Bohom. „Obhajovaním nedele človek bráni ľudskú slobodu.“ Samozrejme, nie je to to isté, ako požadovať, aby ostatní zachovávali tento deň, namiesto biblickej soboty, ale naznačuje to, že myšlienka nedele ako „dňa odpočinku“ môže byť veľkým problémom. Skôr či neskôr budú prijaté zákony a tí, ktorí sa svedomito riadia Božím slovom a zachovávajú pravú sobotu, budú označení za odporcov najlepších záujmov spoločnosti.

V čase krízy bude verný Boží ľud stáť vo svojom presvedčení a nasledovať pravdu vďaka Božej milosti a Jeho moci. Verní nepodľahnú tlaku.

Na rozdiel od znamenia šelmy dostanú Božiu pečať. Na potvrdenie pravosti úradných dokumentov sa v staroveku používali pečate. Čo je takouto Božou pečaťou? Je zakotvená v Jeho zákone? Staroveké pečate boli výraznou individualizovanou značkou. Prorok Izaiáš hovorí: „Zaviaž svedectvo, zapečať zákon medzi mojimi učeníkmi!“ (Iz 8,16)

Uvažuj o úvodnom texte (2Moj 20,8–11). Aké prvky biblickej pečate môžeme nájsť v prikázaní o sobote? Ako sa toto prikázanie líši od všetkých ostatných prikázaní?

Štvrté prikázanie obsahuje tri prvky autentickej pečate. Po prvé, meno pečatiteľa: „Hospodin, tvoj Boh“ (2Moj 20,10). Po druhé, titul pečatiteľa: Hospodin, ktorý „stvoril“ (2Moj 20,11), alebo Stvoriteľa. A po tretie, územie pečatiteľa: „nebo a zem, more a všetko, čo je v nich“ (2Moj 20,11). Podľa Zj 7,1.2 je Božia pečať umiestnená iba na našom čele, na symbole našej mysle. Ježiš rešpektuje našu slobodu voľby. Pozýva nás, aby sme Mu dovolili formovať našu myseľ Jeho Svätým Duchom. Túži, aby naša viera zostala pevne zakotvená v Božom slove (Ef 4,30). Rozumieme teda, že veriaci sú tí, ktorí „zachovávajú prikázania Božie a [majú] vieru Ježiša“ (Zj 14,12). A jedno z tých prikázaní, ktoré zachovávajú, je práve prikázanie o sobote, ktoré sa šelma bude snažiť zmeniť a zneužiť vo svoj prospech.

- **Odohráva sa teraz v spoločnosti niečo, čo by v budúcnosti mohlo viesť k obmedzeniu našej náboženskej slobody? Ako tieto udalosti vnímaš? Čo napomáha to, aby stále existovala náboženská sloboda? Čo ju v súčasnosti zaručuje?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Keď protestantizmus natiahne ruku cez záliv, aby uchoпил ruku rímskej moci, keď sa natiahne ponad priepasť, aby si podal ruku so špiritizmom, keď pod vplyvom tohto trojitého zväzku naša krajina [Spojené štáty] zavrhuje každý princíp svojej ústavy... a urobí opatrenia na šírenie pápežských klamstiev a bludov, potom môžeme vedieť, že nadišiel čas na podivuhodné pôsobenie satana a že koniec sa blíži.“ (5T 451)

„Máme tendenciu prehliadať skutočnosť, že nedela je dňom uctievania protichodných síl... v príbehovej línii knihy Zjavenie. Nedela je mimoriadne dôležitým symbolom, ktorý odhaľuje neuveriteľnú prefíkanosť a rafinovanosť draka... Táto... zmena Božieho zákona vyjadruje jediným jednoduchým úkonom samotnú podstatu nenávisťi draka voči Bohu v kozmickom konflikte. Jeho jednoduchosť je veľmi klamlivá. Drak sa snažil uzurpovať si Božie miesto vo vesmíre tým, že sa vykresľoval ako skutočný predmet *uctievania* a tvrdil, že Boží zákon je nespravodlivý – že by sa mal zmeniť. Drak zmenil zákon v kritickom mieste Desatora, kde je Boh stotožnený ako Stvoriteľ a Vykupiteľ, jediný hodný uctievania (2Moj 20,8–11; 5. Mojžišova 5; Zj 4,11; 5,9.13.14). Zmena zákona prejavuje nielen drakovu nenávisť k Božej vôli (vyjadrenej v zákone), ale má aj snahu uzurpovať si Božie miesto tým, že sa sám stane predmetom uctievania... Zovšeobecnenie tejto zmeny zákona má drakovi zabezpečiť víťazstvo.“ (RODRIQUEZ, Ángel Manuel, *„Ukončenie kozmického konfliktu: Úloha posolstva troch anjelov“*, s. 53.54)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Hoci žijeme v tušení, ba dokonca v očakávaní konečných udalostí, prečo by sme si mali dávať pozor, aby sme neskĺzli do fanatizmu, do určovania dátumov alebo do špekulácií nad rámec toho, čo nám bolo odhalené prostredníctvom inšpirácie? Prečo je takéto konanie nebezpečné? Ako by na ľudí zapôsobilo, keby sa predpovede vychádzajúce z ľudského chcenia nenaplnili?
2. Aj keď sa musíme vyhnúť nebezpečenstvám zobrazeným v predchádzajúcej diskusnej otázke, ako odpovieme tým, ktorí hovoria, že náš „scenár“ o znamení šelmy a prenasledovaní sa nemôže uskutočniť, pretože sa to vzhľadom na súčasný stav sveta nezdá pravdepodobné? Hoci sa takéto uvažovanie môže zdať na prvý pohľad rozumné, v skutočnosti nie je správne. Prečo? (Koniec koncov sami vidíme, ako rýchlo môžu na svet prísť veľké zmeny.)